

Zo nu het deur te brekone werk met groote gaaten moet zyn, dan giet men 't vol Lood, of daat toe geprepareerde Pek, en kapt de gaatjes met byteltjes, net en naar de tykeninge deur, dat is gaau gedaan. En spaart veele vylen, dog tot klyne gaatjes, of werk dat geen verzetten lyden kan, is drillen of doorsteeken nootzakelyk.

Ik heb deurbreekzels op byde, (voorverhaalde) manieren gezien, en gemaakt, die heel wel stonden, en meente by tyd van Leeven daar van meer Schetsen, nevens indere dingen uyt te geeven.

Van het dryven, en wat dat is.

DE nobele dryfkonst, werd meede op verschyde manieren behandelt. En verheelt de heedendaagse, zo in de behandelinge als sierlyke verbeeldinge, zeer veel van oude, en wel byzonder in ornamenten. Maar men zoude de oude en beroemde Meesters op 't hoogst verongelyken, als men van alle haarer gedreeven Beelden niet en roem-

In welke de Gebroeders van Vyanen, der veele andere, een Lauwerkranse (zo binne als buyten deze Landen,) hebben weg draagen, en van haare beroemde Werken, (onder de Liefhebbers) als nog gegang in weefen. En in deeze tyd zynder nog; die roem in de Konst verdienen. En net gevormde Beeltjes, en Lantschapjes

jes in Amsterdam, door een Liefhebber werden gemaakt, daar van zyn Goude Horologie-Kasten, Snufdoofen, en andere Goude en Zilverre Werken, genoegzaame getuygen.

Het zo genaamde Dryven, is een uytwendige verbeeldinge, (op eenig Metaal) het welk door Ponsseenen is gewrogt, men verbeelt daar door alderhande soort van Beelden, Lof en Blom, voorts alle soorten van sieraaden, die 't oog eens Mens kunnen behaagen. En hoe veel sieraat, het aan een Werk daar 't by partyen werd opgebracht byzet, is den verstandigen genoeg bekend. Maar in dit geval: hebben de Oude Dryvers wat mis getaft, om dat zy haare werken dikwils zo vol dreeven, dat daar weynig, of geen glatte nog vlakke gront; tusfen byden bleef, en wel zo, dat men door de ongelykheit der grond: somtyts werk had het opwerk, uyt de grond, te kunnen onderscheyden. Het welk (myns agtens) den onverstandigen het gedreven werk, de naam van bulterig; heeft doen geeven, en de Dryf-Konst op Zilver Werken, als uyt de Weereld doen bannen.

Deeze quaade naam, heeft de hedendaagse Meesters aan geport, dat de Figuren, of verbeeldingen van 't gedreven Werk, zig altoos op de grond moeten vertoonen. Alleens, wat het ook mag zyn, en hoe flau het Werk ook is aangelegt, dus behandelt zyn-

zynde, dan zal zig de Figuur wel zo klaar vertoonen, dat een botterik wel zal kunnen zien, dat het geen bulterig, maar Sieraad en Konst werk is.

De Aloude, een vlak stuk Zilverwerk met eenige gedreven ornamenten willende versieren, planeerden zy dat zelve wel glad, en lieten 't niet dicker, als wanneer men daar met een spitse Ponsloen, aan de eene zyde zoetjes opfloeg, het bultje daar door maakt: aan de andere zyde, onderscheydentlyk kost gezien werden, zulken Plaat brogt men hard op de Pek, teykende het gedesidereerde daar op, en volghden die teyken trekken, met een spits (dog van onder rond Ponsloentje) dat men pikkel of ponteljeer Pons noemt, door middel, van met een klyn hamertje daar op te slaan, maakende zo putje aan putje, op alle de getykende trekken, zo hart; dat men die Plaat omgekeert zynde, de volkoomen tykeninge, door de geslagen bultjes, aan deszelfs ander zyde kost zien, voorts wierd die Plaat van de Pek afgenoomen, gegloeyt en schoon gemaakt, op een zandzak, of zaft blok, na die gepikkelde trek uytgezet, welk uytzetten niet alleen de Figuren, maar ook de grond deede ryzen, en daar door het werk: als bulterig vertoonen.

In de latere tyden, heeft men de Plaat gepikkelt zynde, weer op de pek gebrogt, en na de geslaagen bultjes uytgezet. Zo uytge-

zet zynde, weer van de Pek afgenoomen: zo vond men aan de andere zyde, de eerst gemaakte omtrek, het welke goet was, om de eerst gemaakte tykeninge vast te behouden. Maar dat was ook langduurig werk. Daarom volgt men heeden den volgenden weg als korter zynde.

Een vlacke plaat, van zulken dichte hebbende als men meendt, tot het voorgenomen werck noodigh te zyn, brengt die week op de peck, teykent (met een stalen Stift, Potlood, Roodaardt, of wel maar met Inkt) daar op, wat u belieft, en zet maar voort na die teykeninge uyt, dan van 't peck afgenoomen, gegloeit, schoon gemaakt, en weer op de peck gebrogt, voorts om geschrooyt, en opgeboetseert, dit is radder.

En nog gauwer; als men de plaat, eerst met een daar toe gemaakte Mathaamer, over maekt, voorts van de gladdé kant op de peck uytzet, dan zyn de figuren aan de andere kant, maar met een Schroyponsoen om te gaan, de grond met een beenen Ponsoen wat neer gezet, zo verdoont zich het opwerk, als of 't heel en al geboetseert was. Deze manier is goedt tot goedt koop werk. En daar geené beelden op koomen, maar by Beelden of Ornamenten, die in order moeten, of zullen geboetseert werden, kan dit Matten zo zeer geen dienst doen. En zo in de Ornamenten,

ten, wat werck, of iets diergelyks, dat men gladt wyl hebben, wordt verstoont, dan moeten die plaatsen ongemakt blijven.

Zo men evenzydige dingen moet drijven, als Hangblaakers, Waapens, Taubeugels, en veele andere dingen. Dan is het beste zulken teykeninge, eerst op 't papier, by overdruk te maaken, op dat men van des wederzyds gelykheyd verzekert zy. Dat Papier dan op de plaat (als die reeds op de Pek staat,) door middel van was wel vast gemaakt, zo dat de teykeninge boven staat, dan regt op alle die trekken (met een Pikkel Pomfoen) doorgeslaagen, dan zo staat op die Plaat, door die ingeslaagen putjes, de zelfde teykening die op 't Papier staat; voorts het papier afgenoomen, de Plaat schoon geschuurt, en uytgezet, zo zal men zig van de gelykzydigheyt ten vollen kunnen verzekeren.

Zal het werk nu in order niet werden gedreeven, zo moet het eerst in zyn vatsoen werden geboetsert, dan weer gegloeit, voorts opgemaakt, of geplanoert, zo als de order van 't werk, is eysende.

Van Patroon te drijven.

Dat Koopere, nyt de Hand-Gedreeven Patroonen, of Modellen, de alderbeste zyn, zal van niemant met reeden kunnen